

ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І.І. МЕЧНИКОВА
ФАКУЛЬТЕТ РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАПИСКИ З РОМАНО-ГЕРМАНСЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

Writings in Romance-Germanic Philology

*Збірник засновано в 1997 р.
Виходить 2 рази на рік*

Випуск 1 (34) 2015

***Ювілейний,
присвячений 65-річчю
доктора філологічних наук, професора
Колегасвої І.М.***

Одеса
КП ОМД
2015

ББК 81.43:47-91я43

УДК 811.11:13(067)

3 32

Засновник: Одеський національний університет імені І.І. Мечникова

Редакційна колегія:

Головний редактор: *Колегаєва І.М.* – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри лексикології і стилістики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Бабелюк О. А. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри іноземних мов і перекладознавства Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, Україна

Голубенко Л. М. – кандидат філологічних наук, професор, завідувач кафедри німецької філології Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Домброван Т. І. – доктор філологічних наук, доцент, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Жаборюк О. А. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Карпенко О. Ю. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Матузкова О. П. – доктор філологічних наук, доцент, завідувач кафедри теорії та практики перекладу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Морозова І. Б. – доктор філологічних наук, професор, професор кафедри граматики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Петлюченко Н. В. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри германських і романських мов Національного університету «Одеська юридична академія», Україна

Силантьєва В. І. – доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри зарубіжної літератури Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, Україна

Гартон С. – професор Інституту мов та соціальних наук Астонського університету, Велика Британія

Вольдан А. – професор Інституту славістики Віденського університету, Австрія

Будняк Д. – професор Природничо-гуманітарного університету в Седльцах, Польща

Відповідальний секретар: *Строченко Л.В.*

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри лексикології і стилістики англійської мови Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

Відповідальний за випуск: Строченко Л.В.

Технічний секретар: *Єрмоєнко С.В.*

кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри теорії та практики перекладу Одеського національного університету імені І.І. Мечникова

Збірник містить статті з питань романо-германської філології, перекладу і викладання іноземних мов.

Рекомендовано до друку та поширення через мережу Internet Вченою радою Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (Протокол № 8 від 28.04.2015х)

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: Серія КВ № 16374-4846ПР від 17.12.2009 р.

Постановою Президії ВАК України № 1-05/5 від 01.07.2010 р. збірник внесено до переліку фахових видань України з філологічних наук (мовознавство).

Одеський національний університет
імені І.І. Мечникова, 2015

КОЛЕГАЄВА ІРИНА МИХАЙЛІВНА
Доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри
лексикології і стилістики англійської мови
Одеського національного університету імені І.І.Мечникова

БІОГРАФІЯ

Ірина Михайлівна Колегаєва (Савченко) народилась 9 березня 1950 р. у м. Миколаїв у сім'ї викладачів Одеського державного університету імені І.І.Мечникова: Михайла Івановича Савченка, доцента кафедри мінералогії і Віри Пантелеївни Мазур, старшого викладача кафедри економічної географії. Закінчила Одеську середню школу № 121. В 1967 вступила і в 1973 році з відзнакою закінчила Одеський державний університет, факультет іноземних мов (тепер це Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, факультет романо-германської філології), отримала диплом філолога, викладача англійської мови і літератури.

Наукову діяльність розпочала як учениця, а згодом послідовниця професора Валерії Андріївни Кухаренко в межах аспірантури при кафедрі лексикології і стилістики англійської мови ОНУ імені І. І. Мечникова, досліджуючи індивідуальний стиль Френсіса Скотта Фіцджеральда. Кандидатська дисертація на тему «Мова романів Ф.С.Фіцджеральда» (спеціальність 10.02.04) була захищена в 1978 році в ОНУ імені І. І. Мечникова.

Деякі з основних ідей, що були сформульовані в кандидатській дисертації, а саме погляд на текст як на комунікативний феномен, було плідно розроблено в подальших дослідженнях. У 1992 році в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка була захищена докторська дисертація на тему «Текст у процесі наукової та художньої комунікації» (спеціальність 10.02.04 – германські мови). В 1994 році І.М.Колегаєвій було присвоєне вчене звання професора.

Напрямами наукової діяльності проф. Колегаєвої І.М. є розробки в галузі комунікативної лінгвістики тексту (художнього, наукового, газетного), зіставне вивчення художнього/наукового/чат дискурсів. Особисто нею введено у науковий обіг такі терміни та поняття, як мегатекст, комунікативні статуси тексту, комунікативна вторинність як відтворена комунікація, культурна парадигма художнього твору як сукупність всіх трансформаційних варіантів твору (адаптацій, перекладів, екранізацій, сіквелів та приквелів до первинного твору), які обертаються у комунікативному просторі соціуму.

Основні результати узагальнені в наукових працях, зокрема в монографії «Текст как единица научной и художественной коммуникации» (1991), навчальнім посібнику «Practice in Text Analysis» (2005) (у співавторстві з К. О. Горшковою, Н. Г. Шевченко), у колективній монографії «Одеська лінгвістична школа: координати сучасних пошуків» (2011) (Розділ «Мегатекстова структурованість прози Оксани Забужко»), а також численних статтях та доповідях на всеукраїнських та міжнародних конференціях (понад 80 одиниць).

З 1999 р. І. М. Колегаєва очолює спеціалізовану вчену раду Д 41.051.02 із захисту кандидатських і докторських дисертацій з германського і українського мовознавства (спеціальності 10.02.01 та 10.02.04). В 1997 р. започаткувала фахове наукове видання «Записки з романо-германської філології», в якому дотепер є головним редактором.

Професор І.М.Колегаєва створила власну наукову школу з теорії комунікативної лінгвістики. Під її керівництвом захищено 3 докторські і 24

БІОГРАФІЯ

кандидатські дисертації. Багато часу вона приділяє підготовці майбутніх фахівців-філологів і молодих учених.

З 1973 року і по теперішній час працює на кафедрі лексикології і стилістики англійської мови ОНУ ім.І.І.Мечникова, спершу як викладач, потім як доцент, потім як професор і згодом як завідувач кафедри. І.М.Колегаєва читає базові лекційні курси із стилістики англійської мови, теорії мовної комунікації, спецкурси із основ сучасної когнітивістики, організації наукової праці, стилістичної компаративістики. І.М.Колегаєва – Відмінник освіти (2000 р.), нагороджена відзнакою Верховної Ради України (2005 р.).

У період з 1998 по 2006 роки І.М.Колегаєва обіймала посаду декана по роботі з іноземними студентами, аспірантами і стажистами Одеського національного університету імені І.І. Мечникова.

В 1981-1982 роках І.М.Колегаєва працювала перекладачем на будівництві металургійного комбінату в місті Карачі, Пакістан.

Громадська діяльність проф.Колегаєвої І.М. спрямована на укріплення зв'язків ОНУ імені І.Мечникова із фаховими міжнародними організаціями: в 90х рр. вона очолювала регіональні філії асоціацій IATEFL та TESOL, які об'єднують викладачів англійської мови (із штаб-квартирами у Великій Британії та США, відповідно). У 1993 – 1995 рр. активно сприяла створенню офісу British Council (Британської Ради) в Одесі, в 2002 р. започаткувала і очолила Американський ресурсний центр в ОНУ імені І. І. Мечникова. Центр співпрацює із Департаментом культурних зв'язків Посольства США в Україні. У 2007 на запрошення Кенйон Коледжа (Canyon College) в Огайо США читала лекції студентам і місцевій громаді з питань історії України, ролі жінки в українській і радянській культурі.

І.М.Колегаєва має спеціальну освіту в галузі кіномистецтва, в 1967 році закінчила студію-школу молодого актора при Одеській кіностудії, знялась у десяти художніх фільмах 1960-80х років.

І.М.Колегаєва одружена. Чоловік, Лектоваров Сергій Семенович, довгі роки моряк дальнього плавання, нині пенсіонер. Дочка, Валерія Колегаєва 1973 року народження, син, Костянтин Лектоваров 1985 року народження і онук, Олексій Оплачко, 1997 року народження.

Життєве кредо Ірини Колегаєвої: «Можеш допомогти - допоможи. Для цього тебе у світ Божий впустили».

НАУКОВА ШКОЛА

Докторські дисертації, виконані під науковим керівництвом професора Колегаєвої І.М.

1. *Карпенко Олена Юріївна*. Когнітивна ономастика як напрямок пізнання власних назв. – Київ, 2006.

2. *Домброван Татьяна Ивановна*. Синергетическая модель развития английского языка. – Одесса, 2014.

3. *Матузкова Елена Прокопьевна*. Английская идентичность как лингвокультурный феномен: когнитивно-дискурсивный аспект. – Одесса, 2015.

Кандидатські дисертації, виконані під науковим керівництвом професора Колегаєвої І.М.

4. *Орленко Оксана Владиславовна*. Авторизация художественного текста (на материале британской прозы XVIII–XX в.в.). – Одесса, 1995.

5. *Розанова Елена Абрамовна*. Композиционно-речевые формы в англоязычной художественной и публицистической прозе (сравнительное исследование на материале произведений XIX–XX в.в.). – Одесса, 1996.

6. *Кашуба Марина Валентиновна*. Нарративный и фабульный хронотоп англоязычного художественного текста (на материале произведений с повествованием от первого лица). – Одесса, 1996.

7. *Воронюк Ольга Васильевна*. Паронимическая аттракция в заголовке текстов англоязычной массовой коммуникации. – Одесса, 1998.

8. *Калинюк Елена Алексеевна*. Композиционно-речевая форма «описание» в научно-фантастическом тексте (на материале научно-фантастических произведений английских и американских авторов XX в.) – Одесса, 1999.

9. *Аль-Саид Мохамед*. Хронотоп газетного дискурса (лингвокогнитивное исследование на материале информационных сообщений англоязычных газет). – Одесса, 2001.

10. *Степанюк Неля Васильевна*. Способы интеграции инокодовых сообщений в текст (на материале научной и художественной англоязычной прозы). – Одесса, 2002.

11. *Попик Ирина Петровна*. Лексико-семантическое поле «жестикаляция» в языке и речи (на материале англоязычных словарей и текстов). – Одесса, 2004.

12. *Дученко Лариса Владимировна*. Жанрово-лингвистические особенности темпорально-повествовательной структуры художественного текста (на материале англоязычной детективной прозы XX в.). – Одесса, 2004.

13. *Онищук Ирина Юриевна*. Эмоциогенность концепта ВАМПИР в английском языке и речи (на материале словарей и англоязычных романов-триллеров). – Одесса, 2006.

14. *Набока Елена Николаевна*. Библизмы из Евангелия от Матфея в языке и речи (на материале англоязычных словарей и газетных текстов). – Одесса, 2006.

15. *Вит Юлия Валериевна*. Англоязычная офтальмологическая терминология: лингвокогнитивный аспект. – Одесса, 2006.

16. *Строченко Леся Василівна*. Лексико-семантичне поле «коштовне каміння» в англійській мові та мовленні (лінгвокогнітивне дослідження на матеріалі словників і текстів). – Одеса, 2008.

17. *Реконвальд Наталия Валериевна*. Англоязычный чат как разновидность компьютерно-опосредованной коммуникации (прагмалингвистическое исследование). – Одесса, 2008.

18. *Насталовська Ірина Вікторівна*. Текстова парадигма оригінального та адаптованого текстів (на матеріалі англословних художніх текстів). – Одеса, 2009.

19. *Олейникова Галина Александровна*. Композиционно-речевые средства выражения иномирия в англоязычном научно-фантастическом тексте. – Одесса, 2010.

20. *Загребельная Наталия Вячеславовна*. Лексико-семантическое поле «водное транспортное средство» как фрагмент англоязычной научной и профессиональной картины мира. – Одесса, 2012.

21. *Цобенко Ольга Василівна*. Англословне лексико-семантичне поле «ювелірні прикраси». – Одеса, 2012.

22. *Колесникова Елена Ярославовна*. Кумулятивный образ художественного текста: когнитивный и функциональный аспекты (на материале англоязычной литературы конца XX – начала XXI ст.). – Одесса, 2013.

23. *Завгородний Сергей Григорьевич*. Вербализация концепта CHESS/ШАХМАТЫ в современной англоязычной картине мира (лингводискурсивное исследование на материале словарей и текстов). – Одесса, 2013.

24. *Томчаковский Александр Георгиевич*. Англоязычная лексикографическая статья как поликодовое сообщение (на материале англоязычных толковых словарей). – Одесса, 2013.

25. *Поздняков Денис Александрович*. Англоязычная вербализация концепта «INSANITY» (на материале словарей и художественных текстов). – Одесса, 2013.

26. *Игина Елена Владимировна*. Англоязычный анималистический дискурс. – Одесса, 2014.

27. *Красницька Катерина Вікторівна*. Вербалізація концепту СТОРОНИ СВІТУ в англословній картині світу. – Одеса, 2015.